

توسعه پایدار شهری با رویکرد شاخص های شهر سالم

مطالعه موردی : نواحی شهر قزوین

سید حامد قافله باشی^۱، محمود داوران^{۲*}

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

استادیار، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

mdavaraan@yahoo.com

چکیده

برنامه ریزی شهر سالم راهبردی است که از نهضت جهانی شهر سالم و اقدامات سازمان بهداشت جهانی نشأت گرفته است. برنامه ریزی شهر سالم مستلزم استفاده از روش های برنامه ریزی است که سلامتی و رفاه انسان را تقویت می کند و وجوه مشترک بسیاری با اصول توسعه پایدار دارد. برنامه شهرهای سالم بر مشکلات مربوط به توسعه پایدار در شهرهای سراسر دنیا تمرکز دارد. مشکلاتی از قبیل استفاده از تکنولوژی های آلوده ساز، آلودگی های آب و خاک، تهی سازی منابع طبیعی و غیره در کشورهای صنعتی و مشکلاتی چون رشد بیش از حد جمعیت شهری، صنعتی شدن سریع و بدون زیرساخت های کافی و مناسب، محدودیت ظرفیت های مدیریتی، فنی و مدنی و توانایی مالی محدود در کشورهای در حال توسعه. طرح اصلی پژوهش حاضر تبیین شاخص های شهر سالم در ارتباط با الگوی توسعه پایداری باشد تا با بررسی شاخص های مطرح شده، تأثیر ایده شهر سالم در ایجاد شهر پایدار از ابعاد زیست محیطی، فرهنگی، کالبدی و اقتصادی نیز مورد بررسی قرار گیرد. روش این پژوهش توصیفی - تحلیلی و جمع آوری اطلاعات به شیوه کتابخانه ای و پیمایشی، پرسشنامه و مصاحبه با ساکنان است. سپس پایداری پرسشنامه با استفاده از آزمون آلفای کرنباخ مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شده است و با مقایسه داده های میدانی و اسنادی با شاخصهای استاندارد جهانی معلوم گردید است نواحی ۱، ۱۷، ۴، ۵ بهترین نواحی شهر قزوین از نظر شاخص های بررسی شده و نواحی ۸، ۲، ۶، ۱۴ دارای کمترین میزان در شاخص های مورد بررسی بودند. با توجه به نتایج پژوهش برای بهبود وضعیت ساکنان و رسیدن به توسعه پایدار شهری از طریق محقق سازی شاخص ها و معیارهای شهر سالم پیشنهادهای ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: توسعه پایدار، شهر سالم، شاخص های شهر سالم، شهر قزوین.

مقدمه